

Quo Vadis AKP Türkiye'si?

Garbis ALTINOĞLU

27 Ağustos 2019

İnsanlar çoğu kez, içinde bulundukları/ yaşadıkları koşulları objektif bir biçimde değerlendiremez ve böyle bir değerlendirmeye kalkıştıklarında da genellikle geçmiş deneyimlere ya da benzer süreçler yaşamış olan başka ülkelere bakarak bir yargıya varmaya çalışırlar. Ancak, içinde bulunulan/ yaşanan koşulların somut analizini yapmaktan kaçınmak ve geçmiş deneyimler, başka ülkeler ve kitaplardan aktarılan veriler ve alıntılar üzerinden değerlendirme yapmakla yetinmek devrimci partileri ve kişileri yanılgılara sürükler ve onları hatalı taktikler izlemeye zorlar. Onun içindir ki Lenin şematist ve dogmatik yaklaşımları eleştirirken somut durumların somut analizinin Marksizmin canlı özünün ta kendisi olduğunun altını çizer. Ama olması gereken, bundan hareketle öbür uca sıçramak değildir. Somut durumların somut analizi talebi ampirizmin yüceltilmesi, sınıf savaşımının yasalarının, ilkesel yaklaşımın ve tarihsel deneyimin gözardı edilmesi/ önemsizleştirilmesi anlamına gelmez.

Ülkenin başına çökmüş olan Erdoğan-AKP diktatörlüğünü değerlendiren bazı devrimci gözlemciler sözünü ettiğim türden şematist ve dogmatist hatalara düşüyorlar. Her ne kadar Erdoğan rejimi toplumu ve hatta onun siyasal bakımından ileri bölümlerini olduğundan daha da bencil, duyarsız ve tepkisiz hale getirmeyi ve kötülükle iç içe yaşamaya alıştırmayı başarmış olsa da bu rejimin ağır suç, günah ve kötülükleri vb. az çok görülüyor ve sık sık hak ettiği bir biçimde de sergileniyor. Ama bu gözlemciler iş İslami-faşist rejimin eylemlerinin genel bilançosunu çıkarmaya, bütünsel bir tablosunu çizmeye gelince bir çeşit entellektüel patinaj yapıyorlar yani onlar Türkiye'nin

geçmişinde yaşanan zulüm ve kıyımlara gönderme yapmanın, dün ile bugün arasında benzerlikler bulmanın ve Türkiye zaten hep böyleydi söyleminin kolaycılığına sığınıyorlar. Sözünü ettiğim şematist ve dogmatik yaklaşımlar ve onlara eşlik eden zihinsel tembellik çoğu kez verimsiz bir düşmanı ağır ve daha ağır sözcüklerle lanetleme yarışmasına götürüyor. Bu ortamda sık sık, siyasal kayıtsızlık ve pasifizmin üstünün çok ya da süper devrimci bir söylemle örtülmesiyle ve Türkiye’de hemen hemen hiçbir devrimci ve demokratik gelişme olamayacağı düşüncesinin gizli ya da açık dışavurumlarıyla karşı karşıya geliyoruz. Bu hatalı yaklaşım ise önünde sonunda daha da yoğun bir karamsarlık ve çaresizlik duygusu yaymaya hizmet ediyor. Erdoğan-AKP diktatörlüğü ile geçmişteki azgın gerici ve faşist rejimlerin, özellikle İttihat ve Terakki çetesinin bir dizi ortak noktası var elbet. Ancak, 1915’de değil, 2019’da yaşıyoruz ve bugünün dünya, bölge ve Türkiye koşullarında daha iyiye doğru yol almayı amaçlıyoruz.

Bugün Türkiye’nin 2013’ten bu yana yaşadığı sürece -tek tek ağaçlara değil de ormana- bakarak serinkanlı ve objektif bir değerlendirme yapmaya girişen birinin şu sonuca varmaması neredeyse olanaksızdır: Erdoğan kliği Türkiye’yi yok etmekte ve yıkmaktadır.

Bu yok etme ve yıkma eylemi ya da daha doğrusu stratejisi, sadece/ esas olarak var olan devlet aygıtını hedef alıyor/ devrimci bir nitelik taşıyor olsaydı, buna asla itiraz edilmez ve edilemezdi. Ama burada eski Türkiye ile Erdoğan’ın yeni Türkiye’si arasında süregelen ve şimdilik ikincisinin zaferiyle taçlanmış gözükken bir kavgadan söz ediyoruz. Erdoğan-AKP diktatörlüğünün yeterince açığa çıkmış olan genel siyasal eğilimi/ çizgisinin hedefi onun, AKP-öncesinin devletini adım adım dönüştürmek ve tasfiye etmek suretiyle yeni ve gerici bir İslami devlet kurma planıdır. Kemalist cumhuriyetten geri kalan her şeyi ve onu simgeleyen kişileri, isimleri, sembolleri, kurumları vb. unutturmaya ve yok etmeye koyulan Erdoğan ve kafadarlarının yüzyıllık parantezi kapatmak derken kastettikleri tam da budur. Ne var ki pratikleri onların bununla yetinmediklerini ve Türkiye toplumunun tüm olumlu değerlerini, birikimini, zenginliklerini ve geleneklerini de yok etmeye ve yıkmaya çalıştıklarını gösteriyor. Detayları -ve bir ölçüde amaçları- gerek benim ve gerekse başka bazı gözlemcilerin yazılarında ele alınmış olan bu belirgin eğilimin/ çizginin varlığını kim yadsıyabilir ki? Son haftalarda yaşanan ya da yaşanmaya devam eden trajik gelişmeler, yani ülkenin doğal kaynaklarının görülmemiş bir hırsla yağmalanması ve yok edilmesi, bir dizi yerdeki orman yangınlarının -bu söndürme işlemini yapabilecek uçakların kasıtlı olarak kullanılmaması yüzünden- bir türlü söndürülememesi, sınırlı parasal kaynakları daha önce

kayyumlar tarafından har vurulup har savrulan Diyarbakır, Van ve Mardin belediye başkanlarının bir kez daha tümüyle yasadışı bir biçimde görevden alınması, Türkiye'nin, yenik çıktığı vekalet savaşını sürdürmeye ve Suriye'nin kuzeyinde tutunma hesapları yapmaya devam etmesi ve İdlib üzerinden gelmekte ve gelecek olan yüzbinlerce yeni Suriyeli sığınmacıya daha ev sahipliği yapmaya hazırlanması vb. bu yıkıcı eğilimin en son ve en çarpıcı örnekleri arasında yer alıyor.

O zaman şu soruyu sormak ve yanıtını aramak zorundayız: Erdoğan kliğinin burada detaylarına girmeyeceğim bir dizi olumsuz eylem ve pratiği ve bu eylem ve pratiklerinin birer parçasını oluşturduğu stratejisi acaba kime, hangi sınıf ya da kliklere, hangi siyasal güçlere yarıyor? Önce birkaç önemli örnek üzerinde duralım ve soralım:

Ülkenin eğitimini, dindar ve kindar nesiller yetiştirilmesi gerekçesiyle dinselleştirmek, nitelikli eğitim kurumlarına zarar vermek, en önemli kurumları liyakatsiz insanlarla doldurmak, aydınlara karşı açık bir dışlama ve düşmanlık politikası izlemek vb. kimin ya da kimlerin yararınadır?

Özellikle Kuzey Suriye'de önemli mevziler kazanmış ve arkasına önemli bir uluslararası destek almış olduğu koşullarda, üstelik son derece alçakgönüllü talepler ileri sürmekle yetinmeye devam eden Kürt ulusal hareketine ve Türkiye'nin Kürt nüfusuna karşı geleneksel Kürt düşmanlığını inat ve ısrarla ve katlayarak sürdürmek kimin ya da kimlerin yararınadır?

Suriye'de savaşan İslami terör örgütlerine çok yanlı bir destek sunmak, ülkeyi onların lojistik üssü haline getirmek, bu örgütlerin militanlarının polis örgütü ve paramiliter örgütler içinde yuvalanmasına göz yummak, ülke içinde onlarla birlikte katliamlar gerçekleştirmek ve daha da beteri, Türkiye'nin güneyi ve güneydoğusu başta olmak üzere bir dizi yöresinde giderek güçlenen ve bazı gerici tarikatlarla iç içe olan bir yerli ve milli El Kaide/ İŞİD örgütlü sempatizan kitlesi oluşturulmasına olanak vermek vb. kimin ya da kimlerin yararınadır?

Özellikle 15 Temmuz 2016 sahte darbe girişimi sonrasında Türk Silahlı Kuvvetleri içinde, deneyimli ve iyi eğitilmiş subaylara karşı, görünüşte Gülen hareketi yandaşlarını hedef alan ucu açık bir tasfiye operasyonu başlatmak ve onbinlerce subayı görevden almak, binlercesini cezaevlerine tıkmak, 19. yüzyıldan bu yana aktif olan kara ve deniz harp okullarını kapatmak, üst kademesinden başlayarak orduyu AKP-yanlısı subaylarla doldurmak, profesyonel askerliğe geçişle birlikte orduyu neredeyse yarı yarıya küçültmek kimin ya da kimlerin yararınadır?

Toplumun yarısını oluşturan kadınları aşağılamak, onları eve hapsetmek, çocuk doğurma makinesi gibi görmek, toplumsal ve ekonomik yaşamdan dışlamak ve buna bağlı olarak kadınlara yönelik zorbalık ve terörü doğrudan ya da dolaylı bir biçimde desteklemek ve körüklemek kimin ya da kimlerin yararınadır?

Türkiye'yi 500 milyar dolara yaklaşan ve AKP-sonrası dönemde iş başına gelecek olan hükümetlerin ve Türkiye halklarının ödemek için onyıllar boyu uğraş vereceği devasa bir borç yükü altına sokmak, çok sayıda sanayi tesisini kapatmak, tarım ve hayvancılığı büyük ölçüde yok etmek suretiyle kitlelerin yaşam standardını düşürmek ve ülkenin besin güvenliğini riske atmak kimin ya da kimlerin yararınadır?

Bu yapılanların ve daha fazlasının Türkiye burjuvazisinin ya da büyük burjuvazisinin sınıfsal çıkarlarıyla uyum içinde olduğu, onların çıkarlarına hizmet ettiği söylenebilir mi? Bütün bunların, 1980'lerden itibaren oluşmaya başlayan ve AKP iktidarı döneminde daha da güçlenen, ancak en azından 2013'ten itibaren kendi bünyesinde de çatlakların olduğu İslami burjuvazinin stratejik çıkarları açısından yararlı olduğu söylenebilir mi? Bence, esas olarak söylenemez. Bunun Erdoğan rejiminin gerek büyük ve gerekse orta burjuvazinin yararına aldığı bir dizi önleme (işçi ücretlerinin sendika bürokrasisinin de desteğiyle düşük tutulması, asgari ücretin de altında çalıştırılan Suriyeli ve diğer yabancı işçilerin azgın sömürüsü, sigortasız çalışmanın yaygınlaştırılması, iş güvenliği önlemlerinin edimsel olarak kaldırılması, vergi indirimleri ve bağışıklıkları vb.) rağmen böyle olduğu tartışma götürmez. Bu konuyu şöyle bir hipotetik durum üzerinden anlamaya çalışalım. Türkiye'de iktidar bir mafya çetesinin eline geçmiş olsaydı, bu çete Erdoğan rejiminin özellikle 2013'ten bu yana yaptıklarının ötesinde hangi kötülüğü yapabilirdi? Ya da Türkiye'nin ABD ya da Rusya gibi bir emperyalist devlet tarafından işgal edildiğini varsayalım. Bu emperyalist devlet Türkiye'ye Erdoğan rejiminin son yıllarda yaptıklarının ötesinde hangi kötülüğü yapabilirdi? Demek oluyor ki, ainesi iştir kişinin lafa bakılmaz atasözünü esas alarak baktığımızda Erdoğan rejimi hakkında herhangi bir hayırlı değerlendirme yapmanın olanaksız olduğunu görürüz. Zaten Erdoğan da kendisini hiçbir hukuk kuralı, yasa ve anayasa maddesiyle kısıtlı saymadığını açıkça dile getirmekte, hatta mülki amirlere gerektiğinde yasaları çiğnemekte duraksamamaları gerektiğini söylemekte ve kendisi de pratikte böyle davranmaktadır. Olağan bir gerici burjuva politikacısından farklı bir siyasal figür olan, kapitalizmin olmazsa olmazı sayılan özel mülkiyetin dokunulmazlığı

ilkesini çiğneyerek siyasal rakiplerinin mallarına ve paralarına el koymaktan çekinmeyen Erdoğan kliğinin bir tür siyasal mafya örgütü, bir suç örgütü olduğunu söylemek bir abartma sayılmamalıdır.

Peki, Erdoğan-AKP rejimi neden böyle bir çizgi izliyor ve bu çizgi kimin/ kimlerin ekonomik, siyasal vb. çıkarlarına hizmet ediyor? Ayrı ve daha detaylı bir tartışmanın konusu olan bu soruya basit ve yalın bir yanıt vermek pek kolay değil. Tabii Erdoğan gibi üçüncü sınıf bir burjuva politikacısının ülkeyi yıllardır perde arkasından yöneten ya da ülkenin yazgısını belirlemede hep önemli roller üstlenmiş olan askeri kligi nasıl altedebildiği ve dize getirebildiği sorusu da yanıtlanmayı bekliyor. Ancak geline nokta Erdoğan rejiminin İstanbul büyük burjuvazisinin çıkarlarını da gözetmekle birlikte esas olarak Erdoğan ailesinin ve yakın çevresinin, bu aileye yakın olan bazı büyük inşaat ve enerji şirketlerinin ve devlet aygıtının ve AKP yönetiminin üst düzey yetkililerinin çıkarlarını koruduğunu ve temsil ettiğini söyleyebiliriz.

İç ve dış politikalarına bölge ve dünya ölçeğindeki güç dengelerinin ışığında baktığımızda ise Erdoğan rejiminin izlediği stratejinin ve onun bir dizi alandaki yıkıcı performansının OBJEKTİF olarak, Türkiye'yi zayıflatmak ve gerici iç çatışmalar sürecine sokarak parçalamak isteyen güçlerin, yani öncelikle İsrail ile ABD'nin, ya da ABD tekelci burjuvazisinin bir bölümünün işine yaradığını görürüz. Erdoğan kliğinin Türkiye'nin bu derme çatma ekonomisi ve büyük ölçüde zayıflamış ordusuyla maceracı ve neo-İttihatçı bir dış politika izlemesinin, Güney Kürdistan'dan Libya'ya, Kuzey Suriye'den Yemen'e kadar uzanan bir alanda açık ya da gizli askeri roller üstlenmesi başka türlü açıklanamaz.

Bitirirken, bir yanlış anlamaya kapı aralamamak için şunun altını özenle çizmem gerek: Bu söylediklerim asla, devrimci demokrasinin Türkiye gibi gerici ve despotik rejimler tarafından yönetilen ve başka halkları ezen ülkelerin sınırlarının dokunulmazlığını savunma anlamına gelmediği gibi, AKP'nin dış güçlerin basit bir aleti olduğu ve onlar tarafından yönlendirildiği anlamına da gelmemektedir. Olan, tüm yaygaralarına rağmen ABD-AB emperyalistlerine bağımlı bir ülkeyi yöneten Erdoğan-AKP rejiminin çıkarlarıyla İsrail ve ABD'nin ya da onun bir bölümünün çıkarlarının örtüşmesidir.

Author Details

Garbis ALTINOĞLU

maryamohannes@yahoo.fr

Bunu paylaş:Facebook'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede

açılır)Twitter üzerinde paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Linkedln üzerinden paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Pinterest'te paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)WhatsApp'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Daha fazlaArkadaşınızla e-posta üzerinden paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Skype'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Telegram'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Reddit üzerinde paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Pocket'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Tumblr'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)